

V červnu 1989 podniká velká skupina členů našeho sboru osobními auty na pozvání sboru v Zurzachu několikadenní zájezd do Švýcarska. Při výletě do Basileje jsme pak byli přijati bratrem profesorem v jeho sídle k besedě, setkali jsme se tak poprvé po dlouhých letech odloučení. Když pak na podzim přišla "sametová revoluce", vrací se bratr Lochman poprvé do vlasti. Vršovický sbor, tehdy ještě v původních prostorách v Černomořské, je jedním z prvních míst, kde v neděli 11. února 1990 tento vzácný host káže; po bohoslužbách probíhá beseda se členy sboru, při níž Lochman vzpomíná, že Vršovice byly v padesátých letech pro jeho rodinu "kusem našeho života a duchovním domovem". Jeho kázání i rozhovor jsou zaznamenány na kazetě. Člen našeho sboru Petr Veber s ním v těch dnech uskutečnil interview pro tehdejší časopis Svět v obrazech. Text je zachován v knize Boží úděl ve světě.

Bratr Lochman kázal na naše pozvání ještě jednou, a to 29. března 1998 - to již v naší modlitebně v Tulske. Bylo to jeho poslední setkání s naším sborem. "Od konce 18. století se česká protestantská elita několikrát výrazně projevila v našich novodobých dějinách a její úloha je nadále významná. K jejím výrazným představitelům ve dvacátém století patří teolog a filozof J. M. Lochman," píše Antonín Měšťan při recenzi knihy J. M. Lochmana Oč mi v životě šlo.

Emil Veber

Prosba

Milé sestry a milí bratři, mám na Vás prosbu-žádost, na kterou mi navedla Bára Masopustová, když jsem jí říkala, že jsem již v naší kartotéce změnila její adresu, ona pravila: "já vidíš komu všemu to musím hlásit, když se přestěhuju". Tak buďte tak hodní při změně adresy, telefonního čísla, zrušení pevné linky, mobilního čísla, příp. spojení přes e-mail, ICQ či SKYPE řekněte to či ještě lépe dejte na lístečku mně nebo bratru faráři. Děkuji-děkujeme. -MgJ-

---

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

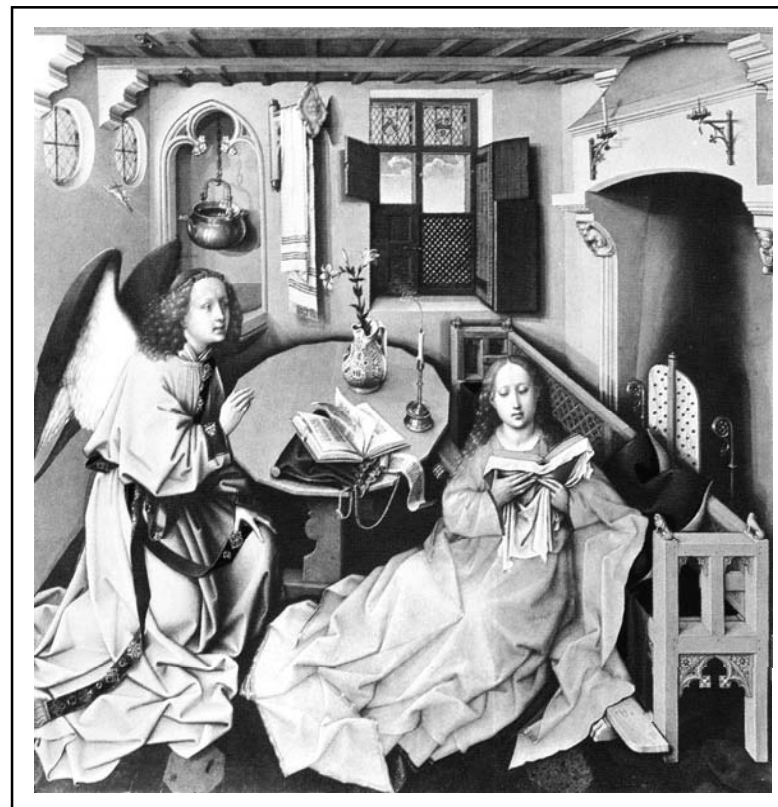

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing.Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50,- Kč

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

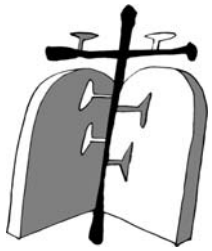

● Robert Campin: „Zvěstování“, kolem 1425 ●

Listopad 2007

Kdo ví, co je činit dobré, a nečiní, má hřích. Jk 4,17

Milí přátelé,

Dostala se mi do rukou knížka norského autora Edvarda Hoema Příběh otce a matky. A musím říct, že mě do sebe úplně vtáhla. Životní příběhy dvou lidí, příběhy, které nebyly jednoduché. Stránku za stránkou

se probíráme situacemi i vnitřními úvahami tak, jak o nich věděl nebo si je představoval autor knihy. Čtenář se smí účastnit snů mladých lidí, které následně skřípne realita života.

Mladý muž, který se chce stát kazatelem malého probuzeneckého společenství, Vnitřní misie. Zároveň se ale musí ujmout rodinného statku, o který nemá nejmenší zájem, ale je nejstarším synem a rodiče odmítají jakoukoliv jinou variantu.

Mladá dívka, velice nadaná, ale bez sebemenší možnosti utéct z reality tvrdého vesnického života. Tato dívka se v letech druhé světové války zamiluje do německého vojáka a má s ním dítě.

Vidíme se přibližovat osudy těchto dvou lidí, vidíme prostý boj o vlastní budoucnost – a to celé podtrženo hlubokou vírou.

Přiznám se, že mě fascinoval a fascinuje onen boj člověka o budoucnost svého života, plný hledání, selhání a nejistoty – a přitom plný hluboké důvěry v Boží přítomnost a pomoc.

Znovu jsem prožil hlubokou vděčnost za svědky, které nám Pán Bůh posílá. Ten můj svědek ke mně promluvil z knihy Edvarda Hoema Příběh otce a matky. Pokusím se vám toto svědectví zprostředkovat jedním biblickým veršem, který jsem v ní našel: „**Pokud se vám zdá, že Bůh vás opustil, poslyšte, co říká on, váš Otec na nebesích: Nemohu na tebe zapomenout, hle, vyryl jsem si tě do dlaní a tvé hradby mám před sebou stále.**““

Jiří Ort

P.S. NOVINKA!!! Každé 1. pondělí v měsíci se budeme scházet na biblických hodinách pro starší mládež a třicátníky (případně i další zájemce). Rozhodli jsme se probírat Apoštolské vyznání – nejprve jsme začali obecným úvodem. K tomu si můžete v S.D. přečíst článku našeho vikáře Lukáše Klímy. A na další pokračování už můžete přijít osobně – v pondělí 3.12. od 19.30 ve sboru. Těšíme se! -JO-

O některých osobnostech v našem sboru - 4

Jan Milič Lochman

Další významnou osobností, která byla členem našeho sboru, a to v letech 1955-1960, byl profesor ThDr. Jan Milič Lochman (3. 4. 1922 - 21. 1. 2004) se svou rodinou. O bratru Lochmanovi jsme již psali v únoru a dubnu 2004 v souvislosti s jeho úmrtím. Přesto bych rád znovu připomenul jeho osobnost v rámci našeho cyklu.

Narodil se v Novém Městě nad Metují. Jeho otec pocházel ze starého evangelického rodu. Lochman maturoval za války v roce 1941 v Náchodě a začal pak studovat v kurzech při synodní radě ČCE teologii. Po válce poslouchal filozofii na Univerzitě Karlově a teologii na Husově bohoslovecké fakultě, kde roku 1948 promoval. Studoval též na univerzitě v St. Andrews ve Skotsku a v Basileji. Působil potom jako docent a od roku 1960 do roku 1969 jako profesor filozofie a systematické teologie na Komenského teologické fakultě v Praze. V roce 1968-1969 byl jako hostující profesor na Union Theological Seminary v New Yorku. V roce 1967 dostal dotaz z teologické fakulty univerzity v Basileji, zda by přijal povolání na katedru systematické teologie. Po řadě jednání odchází Lochman s rodinou v roce 1969 do Basileje, kde měl působit sedm let. To se ovšem změnilo. Do vlasti se už vrátit nesměl. Zůstává tedy až do roku 1992 profesorem Basilejské univerzity, na které se v první polovině osmdesátých let stává dokonce rektorem.

Od roku 1990 přednášel J. M. Lochman pak opět také v Čechách. Jako profesor systematické teologie, dogmatiky, etiky a filozofie byl zván k hostování na protestantských i katolických univerzitách a seminářích čtyř světadílů. Nadále už žil ve Švýcarsku. Vedle akademické činnosti se profesor Lochman angažoval také na čelných místech ekumeny - ve Světové radě církví a ve Světovém reformovaném svazu. Stal se čestným doktorem některých univerzit včetně Univerzity Karlovy, nositelem řady akademických vyznamenání. V roce 1998 obdržel od prezidenta Havla Řád T. G. Masaryka.

Doma, stejně jako v cizině, nezapomínal Jan Milič Lochman hovořit o základech a významu české reformace. Napsal řadu knih, které vyšly v cizině i u nás. V českém vydání máme Náboženské myšlení českého obrození (1952), Duchovní odkaz obrození (1964), Boží úděl ve světě (1992), Otče náš (1993), Desatero (1994), Krédo (1996) a Oč mi v životě šlo (2000).

V letech, kdy patřil do našeho sboru, byl bratr Lochman zvolen rovněž do jeho staršovstva. Občas v neděli kázal, na schůzkách "čtvrkařů" měl výklady z děl Komenského a z odkazu teologů Dietricha Bonhoeffera a Karla Bartha. Na vršovický sbor vzpomíná on sám v knize Oč mi v životě šlo - viz str. 88.

Krédó nás zároveň staví do určitého dialogu s tradicí a učí tak chápat, jak postihovali svou víru ti, kteří nás v ní předešli. Formulacím, které nám předali, budeme možná v mnohém rozumět jinak, ale nesmíme je odmítnout jako předem vyřízené, neboť představují určitou kontinuitu mezi výpověďmi Nového zákona a naší dobou. Krédó a jeho výklad tvořilo integrální součást mnoha katechismů. To vše nasvědčuje pro to, abychom mu věnovali svou pozornost.

Lukáš Klíma

¹⁾ Pravoslavná církev Apoštolské vyznání ve své liturgii nepoužívá, ale ani je výslovně neodmítá.

²⁾ Mt 28,19; 1Kor 12,4-6; 2Kor 13,13.

³⁾ Profesor církevních dějin na evangelické theologické fakultě v Hamburku (SRN).

⁴⁾ Formulace J.A.Komenského z Unum necessarium v překladu J.Ludvíkovského

Zaplatili jste již salár za rok 2007?

Blíží se konec roku a budeme se tedy brzy zamýšlet nad výsledky hospodaření s finančními prostředky v našem sboru. Všichni víme, že zatím mimo plat bratra faráře si musíme vše hradit z vlastní obětavosti. Nikdo jiný nám nic nedá. Naopak. Jako sbor jsme povinni zasílat do ústředí církve takzvané repartice a příspěvek do personálního fondu. Z toho se vylepšují nízké platy farářů. Částky pro odvody jsou každému sboru určeny. U repartic je to zejména podle velikosti sboru, u personálního fondu všem stejně. U nás činí tato povinnost v roce 2007 celkem 89.000 korun.

V naší církvi je hlavním příjmem salár. Předpokládá se, že každý člen sboru (církve), výdělečně činný i důchodce, předá sboru hotově nebo přes bankovní účet částku - i ve splátkách - dle svých finančních možností.

Na jedné straně čtyřicet plátců z devadesáti svůj salár v loňském roce zvýšilo, ale stále máme deset plátců do 300 Kč a 15 plátců v rozmezí roční částky 500 až 900 korun. Staršovstvo děkuje pochopitelně za každý salár. V některých případech nejnižších příspěvků to může být sociální problém, někde však, žel, možná i malý zájem o sbor. Zamyslete se proto, prosím, znovu nad svými saláry. Přece jen se stoupajícími životními náklady se zvyšují i příjmy, a to i u důchodců. Že jdou směrem nahoru náklady na chod sboru (elektřina, plyn, nájem, poštovné, opravy, údržba), nemusíme snad ani říkat...

V rozpočtu na rok 2007 počítáme se salárem ve výši 280.000 korun. Přispějete, bratři a sestry, na jeho splnění? Připomínám to těm, kteří dosud nezaplatili, a předem jim jménem staršovstva děkuji. A děkuji také těm, kteří již zaplatili anebo platí v pravidelných částkách každý měsíc.

Emil Veber

Návštěva v Domově odpočinku v Myslibořicích

Začátkem měsíce října jsme byli s rodinou navštívit naši příbuznou v Domově odpočinku v Myslibořicích u Třebíče.

Domov se nachází v objektu zámku, který stojí na místě původní tvrze pocházející z 12. století. V roce 1926 jej koupila Českobratrská církev evangelická na podnět a za přispění Čechů žijících v Americe. V současné době je celý objekt ve správě Diakonie.

Zámek prošel řadou rekonstrukcí a přestaveb, zdá se, že ta poslední je vcelku zdařilá. Půdorys zámku je do písmene „U“. Prostorné a široké shody s bezbariérovými nájezdy, bezprahovými přejezdy a automatickým otvíráním dveří umožňují mobilním i imobilním obyvatelům Domova pohodlný a bezpečný pohyb po celé budově. Původní komnaty byly přestavěny na jedno a dvoulůžkové pokoje se sociálním zařízením.

Vedení Diakonie spolu se vstřícným, laskavým a ochotným personálem (81 zaměstnanců) se stará a pečuje přibližně o 135 seniorů z prostředí církve i mimocírkevního. Je o ně postaráno opravdu všestranně. Celodenní stravování ve společné jídelně, ubytování, k dispozici je čajovna, internetová kavárna, knihovna, obchůdek s občerstvením, lékařská pravidelná služby, rehabilitační péče, společenské a kulturní vyžití a především duchovenské zázemí a služba. Ta je zajištěna denně bohoslužbami, biblickým a modlitebním setkáváním. Pro tuto kazatelskou službu je z části uvolněna sestra farářka z Třebíče a sestra jáhenka, která sama již trvale bydlí v zámku coby seniorka.

Nejvíce nás, a to velice mile, překvapila nádherně upravená místní kaple s galerií, která slouží právě ke všem těmto setkáváním, bohoslužbám i třeba koncertům, přednáškám, vánočním a velikonočním slavnostem apod.

Zvláště přesvědčivým dojmem působí 23. žalm napsaný celý na čelní stěně kaple nad kazatelnou a stolem Páně.

K zámku patří rozlehlý park nádherně upravený, který protíná laguna s labutěmi a kachničkami. Pro radost všem a jistě i pro užitek pobíhají v jedné ohradě dva koně a v druhé ohradě ovečka, koza a mladý muflonek. Z rozhovorů s některými stařenkami právě tyto vycházky jim působí radost, potěšení a zpestření pohybu.

Tak jako při příchodu do Domova odpočinku nás vítala slova požehnání (nade dveřmi při vstupu), tak při našem odchodu nás provázela slova již zmíněného 23. žalmu. Odjížděli jsme s pocitem opravdové radosti, hluboké vděčnosti a pokory z poznání, že Pán Bůh svůj lid neopouští, ale ochraňuje, posiluje a nese až do šedin.

Marta a Adolf Pospíšilovi

Víkend konfirmandů

2.11. - 4.11. 2007

V pátek 2.11. jsme se sešli na autobusovém nádraží Smíchov. Bylo nás celkem 7 – farář, Lukáš (vikář) a 5 konfirmandů. Nasedli jsme do autobusu a jeli na Hvozdnici. Dorazili jsme za tmy, i když bylo teprve 6 hodin. Původní plán byl už „projíždět“ otázky, ale vzhledem k tomu, že jsme absolvovali vyčerpávající cestu autobusem (jeli jsme hodinu :-)) a v přírodě vždycky člověka přepadne velkej hlad, tak byl tento plán změněn a navečeřeli jsme se z vlastních zásob. Bylo to moc dobré. Nasycení jsme se vydali projíždět otázky – 9 stran a 65 otázek. Ke každé otázce bylo dlouhé povídání na vysvětlenou, abychom tu otázku lépe chápali a dokázali zformulovat odpověď (což se myslím splnilo). Skončili jsme ve 22:00 u otázky 39, protože už jsme byli unavení (celé tři hodiny jsme neprobírali otázky – hodinu jsme hráli hru Carcassonne, abychom se protáhli). Poté se někteří odebrali na své lože, ale pár večerních nespavců se ještě bavilo (titíž si ráno stěžovali na brzký budíček :-D).

Druhý den ráno jsme vstali v 8:00 s mírnými občasnými protesty – jak bylo uvedeno výše. Nasnídali jsme se a šli dodělat zbývajících 26 otázek – začli jsme asi v 9:30 a skončili v 11:00. Poté jsme šli shrabávat listí – brigáda na hvozdnické faře. Je to práce nekonečná (kromě hrabání pod již zcela holými stromy), jelikož když zafouká vítr, spadne další várka listí. Asi v poledne jsme skončili a šli odpočívat. Hodinu nato jsme obědvali – oběd vařila dívčí část výpravy – a chci jí poděkovat, protože byl moc dobrý. Po obědě jsme znovu projeli otázky – nyní už to bylo rychlejší. Asi v půl sedmé jsme šli naproti velice početné v podstatě rodinné 3-členné mládeži, která si s námi přijela zahrát večerní hry. Šlo se lesem a byla tma, takže jsme užili tátovu (skoro)hornickou čelovku která svítí velmi silně a dobře. Když jsme se i s mládeží vrátili znovu na faru, navečeřeli jsme se – mládež (Kuba a Honza Ortovi a Anička Trojanová – ale to je jen polovina, jenže ta druhá nepřišla do Hvozdnice) měla stejné problémy s hladem jako my na začátku. Večer jsme hráli hry – žouželení (velice jednoduchá a zábavná), farář, vikář (POZOR!!! - neplést s vikářem), kostelník (také jednoduché a zábavné) a pantomimické předvádění slovních spojení. Po skončení hráčského večera šli někteří na své lože a někteří znovu ponocovali.

Ráno, ještě když všichni spali, odjeli farář, Kuba a Anička do Prahy – táta, aby mohl kázat u nás ve Vršovicích a Anička s Kubou asi prostě chtěli být v Praze. My na blízkopražském venkově vstávali v 8.00-8.30. Domnívali jsme se, že kostel začíná v 9:00 a tak jsme šli snídat asi v 8:40. Ale o snídani jsme se dozvěděli, že kostel začíná o půl hodiny později, což jsme uvítali. Kázal náš vikář Lukáš Klíma a bylo to pěkné. Po obědě jsme uklízeli, balili a hráli UNO. Když nastal čas, šli jsme vařit polévku a umývat nádobí. Najedli jsme se dobré polévky a poté jsme šťastně a beze ztrát dorazili na nádraží a pak i do Prahy.

P.S.: Po různém spojování a rozdvajování otázek jich máme 63.

Daniel Ort

Apoštolské vyznání víry

Večer prvního pondělí v měsíci patří v našem sboru setkáním u Apoštolského vyznání. Od půl osmé se starší mládež a třicátníci (se všemi dalšími zájemci) schází, aby znovu promyslela, co znamenají slova: „Věřím v Boha, Otce všemohoucího...“. Listopadové sejití bylo prvním. Začali jsme vyznáními ve Starém a Novém zákoně, na která Apoštolské vyznání navazuje. Potom jsme přešli k celkovému významu tohoto vyznání, které je někdy také nazývané podle svého prvního slova Krédo (z latinského credo – věřím) a představuje nejrozšířenější společné vyznání západní církve, tedy církve katolické i církvi evangelických. Můžeme říci, že toto vyznání představuje po Bibli nejekumeničtější (křesťany nejšířejí přijímaný) text.

Sám Nový zákon obsahuje několik sumarizujících míst, která mají souhrnně vyjádřit křesťanskou víru. Jedním z nich je 1Kor 15,3-5: „Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem, ukázal se Petrovi, potom Dvanácti.“ Apoštol Pavel zde cituje ustálenou formulaci, kterou přejal z apoštolské tradice a která tvoří základ evangelia, jenž dále zvěstoval.

Jiné novozákonní výrazy víry zase obsahují trojiční formulace, které svojí strukturou představují jakési předstupně dnešního Apostolica. To sepsali podle legendy ze 4. století apoštolové desátého dne po Ježíšově nanebevstoupení. Údajně každý apoštol přidal jednu část, proto má Krédo dvanáct článků. Tato legenda postihuje jeho vysoké stáří a to, že se zakládá na apoštolském svědectví.

V přibližně dnešní podobě je doloženo již od 4. století, kdy v návaznosti na výše uvedené novozákonní texty, bylo součástí křesťanského vyznání římské křesťanské obce. Tím jsme se již dostali k jeho funkci a významu. Původně křesťanské vyznání nabylo postupně dogmatické závaznosti. Precizní, stručné a jednoznačné vyjádření víry mělo svou roli při rozlišování pravověří. Bernhard Lhose ve svých „Epochách dějin dogmatu“ píše: „Vedle biblického kánonu bylo Apostolicum takřikajíc druhým církevním dogmatem.“ (str. 29). Stalo se shrnutím ústředního obsahu Písma a jeho závazným výkladem. Kdo věří a vyznává takto, věří a vyznává jako celá (obecná) církev.

Věřit a vyznávat má přímý důsledek na spasení. Apoštol Pavel píše do Říma: „Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Srdcem věříme k spravedlnosti a ústy vyznáváme k spasení.“ (Ř 10,9.10). Vyznání Ježíše jako Pána stojí také v centru Apostolica. Ježíšovi je věnována jeho zdaleka největší část. Krédo tak představuje zároveň jakýsi výkladový klíč k Písmu. Říká, oč v Bibli při vši její pestrosti a rozsahu především jde a jak tomu máme rozumět. Tím je nám apoštolské vyznání pomocí, abychom nezaměnili to, co je prvořadé a nezbytné s tím, co je méně důležité.

Vystačit svým vyznáním v rozsahu Apostolica, jakkoli i ono potřebuje pro svůj dobově podmíněný původ patřičný výklad, zároveň znamená vyhnout se „nekonečným labyrintům disputací“. „Hloupým sporům o rodokmeny, rozbrojům a hádkám o Zákon se vyhýbej. Jsou zbytečné a k ničemu. Sektáře jednou nebo dvakrát napomeň a pak se ho zřekni.“ (Tit 3,9.10). Heretik (sektář) je ten, kdo si vybere nepodstatné téma, významově je přetíží a vyvolává tím rozbroje. Vyznání takto chrání církev před herezí a roztržkou.

Recepty 32

... aneb co nového v mém sešitě

Měsíc se sešel s měsícem a já znovu stojím před úkolem připravit článek do naší pravidelné rubriky receptů. Přiznám se, že nevím kudy do toho. Vařím čím dál méně teplá jídla, protože se na večere málokdy sejdeme všichni najednou. A tak nemám v zásobě nápady na jídla, která bych dělala častěji. Naopak mám pocit, že čím méně vařím, tím méně vím, co uvařit.

Pomohla jsem si tedy dnes tím, že jsem si vzala k ruce sešit, do kterého si píšu a lepím zajímavé recepty. Zjistila jsem, že v novém sešitě mám už poměrně hodně receptů, kterými vy jste přispěli do dopisu a já jsem je začala pravidelně využívat. Přesto jsem tam našla i takové, které jsem získala jinde a o které bych se s vámi ráda podělila.

První jsem slyšela v rádiu a je to recept na tzv. zelňáky.

Z pytlíku kysaného zelí vymačkáme vodu, zelí nakrájíme. Smícháme asi s 0,5 kg hladké mouky, 0,2 kg sádla (změkklého, nerozpuštěného) nebo semletými škvarky a solí. Z hmoty se vyválí placka do 1 cm, na vymazaném plechu ji nakrájíme na čtverečky a pečeme asi půl hodiny. Zelňáky se mají podávat nejlépe teplé k čaji či kdykoliv jinak.

Druhý recept na dobrou česnekovou polévku jsem našla na už bývalých stránkách hypermarketu Carrefour.

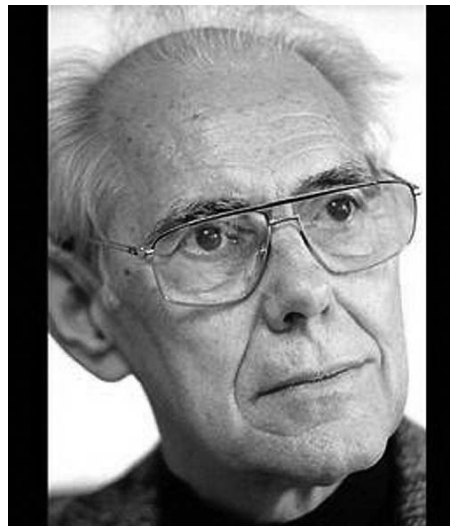
Potřebujeme paličku česneku, 1 pórek, 3 kostky bujónu (může být různý – hovězí, zeleninový, kuřecí...), smetanu na vaření, hladkou mouku, sůl. V hrnci na oleji krátce osmahneme protlačený česnek a nakrájený pór. Zalijeme vodou, přivedeme k varu a přidáme bujón. Asi za 5 minut zahustíme polévku smetanou s rozmíchanou hladkou moukou a povaříme. Můžeme podávat s osmaženým chlebem nebo houskou.

Přeji vám dobrou chuť. A budu vám vděčná, za vaše nové nápady. Jistě i vy máte nové nápady, o které byste se mohli podělit s ostatními.

Marie Ortová

Recepty předávejte Marii Ortové buď osobně (v kostele) nebo e-mailem (ortova@jabok.cuni.cz).

Vzpomínka na Petra Ebena

Ve středu 24. října zemřel v Praze ve věku 78 let skladatel Petr Eben.

I ten, kdo nesleduje dění v soudobé vážné hudbě, jeho jméno nejspíš zná.

Byl uznávaným varhaníkem a neméně ctěným autorem duchovních skladeb. Z jeho kompozic pro varhany (Nedělní hudba, Laudes, Okna, Job, Faust, Labyrint světa a ráj srdce i chorální přede hry) a pro pěvecké sbory, ale i z kompozic v žánrech a dru-

zích symfonické a komorní hudby, vešly mnohé v širší známost. Hraje se a líbí se. Byla města v zahraničí, která při jeho jubileích neváhala v posledních letech pořádat pod Ebenovým jménem celé festivaly.

Petr Eben se narodil v lednu 1929 v Žamberku. Kdo ho znal, pamatoval si ho jako skvělého, kultivovaného, vzdělaného a vzácného člověka, naslouchajícího, srdečného, čistého, jasně vyzařujícího své křesťanské zakotvení.

Ebenova hudba se pozná a pamatuje podle typických melodií i harmonií, i přes novátorské prvky a určitou výbojnost je srozumitelná a přístupná. Zní často při katolických bohoslužbách, protože vedle řady děl složil i mešní ordinarium, zpívanou liturgii.

Jeho hudba zní však i v evangelických kostelích – náš zpěvník obsahuje s Ebenovými nápěvy několik písní: jednak Pán Kristus Syn Boží věčný (314) a v dodatku mimo jiné Oči všech se upírají (613), Dej mi, Pane, bdělé srdce (671) nebo Učiň mne, Pane, nástrojem (684). I na nich lze ilustrovat, že měl skvělou melodickou invenci, že uměl úžasně zhudebnovat slovo a že sloužil na tomto světě dobré věci.

Petr Veber

K čemu církve

V říjnu jsme pozvali na setkání mládeže bratra Jana Konzala, aby nám pověděl něco o církvi a spiritualitě. Část jeho povídání nabízíme i vám. -JO-

1. Role církve

Většina lidí dobré vůle už dnes nerozumí, proč by cestu k pravdě měla určovat právě „církev“. A když nejde o hlásání pravdy, oč by vůbec mohlo jít? Církev chápe málokdo jinak než jako instituci náboženské byrokracie. Dnes si člověk hledá a nachází poučení v pramenech podle vlastní chuti – a v době internetu a knihoven je z čeho vybírat i v kvalitních pramenech. Tyhle otazníky visí pak nad institutem magisteria u katolíků i nad institutem autority kazatele u protestantů. *Přesto zůstávají církve v něčem důležitém nezastupitelné.*

Podle vyprávění Skutků apoštolů vzniká církve o letnicích jako odpověď na toho času akutní existenciální nejistotu těch, kteří žili až dosud svoji víru poklidně. Nepřišli na slavnost do Jeruzaléma nepoučení. Ale z Petrova kázání se dovídají, že uzrál *kairos* posledního věku. Že bude konec a soud, to věřil každý a věřil to pokojně, pokojně rozsával a rozmnožoval stáda. Ale okolnosti Petrova letničního kázání naznačují, že do tuhého jde právě teď. *Smyslem novozákonní církve tehdy založené bylo poskytnout azyl ohroženým.*

Jeruzalémští poutníci měli svoji „církev“ (synagogu) už od malička. Ale najednou přestal ten pojem společenství víry garantovat bezpečí – dosud spolehlivá instituce přestala plnit svoji důležitou roli. V této situaci se rodí církve novozákonní. Jako shromáždění lidu věřícího Kristovu evangelium, dobré zprávy o záchraně (spáse) v Boží náruči. Církve křesťanských počátků a dokonce počátečních staletí nezakládala potřeba novelizovat etablované náboženství, ale potřeba záchrany smyslu dosavadního života.

Poslední koncil římskokatolického episkopátu deklaroval církve Kristovu jako účinné znamení Boží přítomnosti v našich dějinách, které jsou důkladně sekulární. Takový úkol nemůže plnit ani hierarchie, ani její byrokracie, ale jen všichni dohromady, každý po svém.

Znamení Boží přítomnosti musí být znamením zvoucím, účinným. Konkrétním příkladem zvoucího znamení je třeba umění vytvářet domov. Ne domov za odměnu, ale domov potřebným. Dnešní globální souvislosti světa dělají osud člověka komplikovanějším a člověka samotného zranitelnějším. Kde kdo si potřebuje aspoň občas odpočinout, ne kdekoli, ale právě v prostředí *domova*. A jak vidíme na historii mnoha upřímných párů, dnes jako kdyby už bylo nad síly dvojice partnerů vytvářet domov, který vydrží i bouře. Přitom *jen doma smí být učedník bez přetvářky a stylizací takový, jaký skutečně je: unavený, zmatený a toužící po přijetí jako dítě.*

Také církvim se stává, že institut „společného domu s živým Kristem uprostřed“ ztratí půdu pod nohama. Ale dokáží nabídnout relativně bezpečné prostředí a umožní setkávat se v takovém prostředí se Vzkříšeným Pánem jen tak, že se té role ujme nikoli sám úřad, ale všichni v Krista pokřtění – každý podle svých darů.

2. Církev na cestách k cílům větším než je sebezpotvrzení

Církve apoštolů dostaly do vínku ohromnou zkušenost s evangelium jako *dobrou zprávou*. „Pojďte a vizte“, řekl Ježíš těm, kdo si chtěli ujasnit, zda se za Ježíšem vydají nebo zůstanou v bezpečí Křtiteleova náboženství. Apriorní důvěryhodnost církevních institucí je už dávno ta tam a poslední významnou ránu dostala důvěryhodnost církvi po roce devadesát právě tím, že církve projevily řadu důležitých starostí, ale především o sebezpotvrzení institucí dlouho jen devastovaných. I to má samozřejmě smysl. Ale všechna ta dobra jsou zatížena katastrofální ztrátou důvěryhodnosti té role, pro kterou církve kdysi povstala. *Mnohé církevní instituty ani dnes sice neztratí svou slavnost, ale jako pomoc k dosažení božího království člověku topícímu se v obtížích, už smysl nemají. A tak je jejich místo už jen pod nohama sekulárních zástupců valících se dějinami.*

Církev Kristova se zrodila o letnicích jako opora víry *dobré zprávy*. To je radikálně jiná starost než šířit správnou ideologii. Není pravda, že dnešní církve s pokleslou důvěryhodností patří na smetiště. Církev Kristova se musí znovu stát bezpečným zázemím těch, kdo na Ježíšovu výzvu změnilí své smýšlení a nejsou už spořádanými konzumenty duchovní potravy, připravované v církvi centrálně.

3. Církev jako znamení jednoty

Cíl našich následování – Boží království – předpokládá umění smiřovat a sjednocovat velmi různé přirozenosti, včetně různosti mezi Bohem a stvořením. *To vyžaduje s odvahou, rozvahou a pokorou překročit hranice našich osvědčených náboženství, jak naznačuje třeba 5. a 6. kapitola Listu k Židům.*

Logika věci si ovšem vyžaduje, aby tu důvěryhodnější tvář církve mohl poznat každý z našich současníků na samotném božím lidu. Kdo chce vidět církve, vidí ji skrze nás. /red. kráceno/

Jan Konzal